

กค. 158.18
วันที่ 27 พ.ค. 68
เวลา 15.30 น.

สค. (๒๒๒๒)

ส่ง : กวค.

รับที่ : ๘2371/68

27 ก.พ. 2568 เวลา 15.30 น.

ที่ กต ๐๗๐๒/๔๘

กระทรวงการต่างประเทศ

ถนนศรีอยุธยา กทม. ๑๐๔๐๐

๒๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๘

เรื่อง ความเห็นต่อ (ร่าง) ข้อเสนอเชิงนโยบาย เรื่อง แก้ไขปัญหาการค้าโคตกต่ำ

เรียน เลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรี

อ้างถึง ๑. หนังสือสำนักเลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๖/ว(ล) ๒๑๖๔๘ ลงวันที่ ๗ ตุลาคม ๒๕๖๗

๒. หนังสือสำนักเลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๖/ว(ล) ๑๖๑๙ ลงวันที่ ๒๐ มกราคม ๒๕๖๘

ตามที่สำนักเลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรีขอให้กระทรวงการต่างประเทศเสนอความเห็นในส่วนที่เกี่ยวข้องเพื่อประกอบการพิจารณาของคณะกรรมการรัฐมนตรีต่อ (ร่าง) ข้อเสนอเชิงนโยบาย เรื่อง แก้ไขปัญหาการค้าโคตกต่ำ ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

กระทรวงการต่างประเทศพิจารณาแล้ว มีความเห็น ดังนี้

๑. ไม่ขัดข้องในหลักการต่อ (ร่าง) ข้อเสนอเชิงนโยบาย เรื่อง แก้ไขปัญหาการค้าโคตกต่ำ เนื่องจากมีวัตถุประสงค์โดยรวมเพื่อรักษาขีดความสามารถทางการแข่งขันของเกษตรกรผู้เลี้ยงโค ทั้งตลาดภายในประเทศ และการส่งออกไปยังตลาดต่างประเทศ

๒. ข้อมูลและข้อคิดเห็นเพิ่มเติมต่อประเด็นของ (ร่าง) ข้อเสนอเชิงนโยบายฯ

๒.๑ ข้อคิดเห็นต่อข้อเสนอที่ ๑ ขอให้ภาครัฐห้ามนำเข้าโคเนื้อจากเมียนมา และข้อเสนอที่ ๒ ขอให้ภาครัฐดำเนินการป้องกันและปราบปรามการนำเข้าเนื้อโคที่ผิดกฎหมาย และควบคุมการนำเข้าเนื้อโคจากต่างประเทศ

การห้ามนำเข้าโคเนื้อจากเมียนมาและการควบคุมการนำเข้าเนื้อโคจากต่างประเทศมีลักษณะเป็นการจำกัดปริมาณการนำเข้า (Quantitative restrictions on imports) ซึ่งควรดำเนินการด้วยความระมัดระวังบนพื้นฐานของความจำเป็น เพื่อมิให้ขัดต่อพันธกรณีของประเทศไทยภายใต้กรอบองค์การการค้าโลก (World Trade Organization: WTO) โดยเฉพาะข้อ ๑๑ ของความตกลงทั่วไปว่าด้วยภาษีศุลกากรและการค้า (General Agreement on Tariffs and Trade: GATT) ทั้งนี้ การจำกัดปริมาณนำเข้านั้น สามารถดำเนินการได้ หากเป็นไปตามข้อยกเว้นดังต่อไปนี้

(๑) ข้อ ๑๑ วรรคสอง (ซี) (๒) ของ GATT ซึ่งกำหนดข้อยกเว้นให้ภาคีสามารถดำเนินการจำกัดปริมาณนำเข้าได้ หากจำเป็นต่อการบังคับใช้มาตรการของรัฐบาลเพื่อจำกัดการล้นตลาดชั่วคราวของสินค้าที่คล้ายกันในประเทศโดยจัดผลิตภัณฑ์ที่ล้นตลาดนั้นให้แก่ผู้บริโภคในประเทศโดยให้เปล่าหรือคิดราคาต่ำกว่าราคาตลาดในขณะที่ยังดำเนินการนั้น หรือ

(๒) ข้อ ๒๐ (บี) ของ GATT และตามความตกลงว่าด้วยการใช้บังคับมาตรการสุขอนามัยและสุขอนามัยพืช (Agreement on the Application of Sanitary and Phytosanitary Measures: SPS Agreement) ซึ่งกำหนดให้ภาคีสามารถใช้มาตรการทางการค้าได้ หากมีความจำเป็นเพื่อปกป้องและคุ้มครองชีวิตและสุขภาพของมนุษย์ สัตว์ หรือพืชภายในภาคนั้น และอยู่บนพื้นฐานทางวิทยาศาสตร์ รวมทั้งไม่มีลักษณะเป็นการกีดกันทางการค้าระหว่างประเทศ

/นอกจากนี้...

นอกจากนี้ การห้ามนำเข้าโคเนื่องจากเมียนมาควรดำเนินการด้วยความระมัดระวังเพื่อมิให้ขัดต่อพันธกรณีของประเทศไทยภายใต้ข้อ ๑๓ ของ GATT ซึ่งห้ามมิให้ภาคีใช้มาตรการจำกัดปริมาณนำเข้ากับภาคีอื่นใดในลักษณะที่อาจเข้าข่ายเป็นการเลือกปฏิบัติอีกด้วย ทั้งนี้ มาตรการดังกล่าวอาจดำเนินการได้หากสอดคล้องกับข้อ ๒๐ (บี) ของ GATT และ SPS Agreement ตามนัยข้อ (๒)

๒.๒ ข้อคิดเห็นต่อข้อเสนอที่ ๕ ขอให้รัฐเร่งรัดการเจรจาส่งออกโคมีชีวิต เนื้อโคแช่เย็นแช่แข็ง และผลิตภัณฑ์อื่น ๆ จากโค (หนัง กระดูก ฯลฯ) กับประเทศคู่ค้าที่สำคัญกับประเทศไทย โดยการจัดทำบันทึกข้อตกลงลงนามในพิธีสารกับประเทศคู่ค้าที่สำคัญกับประเทศไทยอย่างเร่งด่วน ซึ่งข้อเสนอดังกล่าวระบุถึงการผลักดันการส่งออกไปยังจีน ซาอุดีอาระเบีย มาเลเซีย และอินโดนีเซีย

๒.๒.๑ จีน

(๑) แหล่งนำเข้าเนื้อโคที่สำคัญของจีน ได้แก่ แคนาดา ออสเตรเลีย นิวซีแลนด์ อาร์เจนตินา และอูรุกวัย ขณะเดียวกัน จีนอยู่ระหว่างการพัฒนาสายพันธุ์โคในประเทศอย่างต่อเนื่องเพื่อลดการพึ่งพาการนำเข้า ทั้งนี้ จีนเป็นตลาดส่งออกสินค้าอันดับ ๑ ของประเทศไทย มีกำลังซื้อสูง ซึ่งหากสำนักงานศุลกากรแห่งชาติจีน (General Administration of Customs of China: GACC) อนุมัติการนำเข้าโคมีชีวิตและผลิตภัณฑ์จากประเทศไทย ก็จะเพิ่มโอกาสให้แก่สินค้าโคมีชีวิตและผลิตภัณฑ์ รวมถึงเนื้อโคคุณภาพสูงของประเทศไทย

(๒) การที่ประเทศไทยอยู่ในบัญชีรายชื่อประเทศเฝ้าระวังโรคปากเท้าเปื่อย (Foot and Mouth Disease: FMD) และโรคล้มปัสกิน (Lumpy Skin Disease: LSD) ขององค์การสุขภาพสัตว์โลก (World Organisation for Animal Health: WOAH) จึงมักเป็นข้อห่วงกังวลที่ฝ่ายจีนหยิบยกเมื่อได้รับการเร่งรัดติดตามจากประเทศไทยในการพิจารณาเปิดตลาดโค ซึ่งกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรพิจารณาดำเนินการเพื่อขอลดชื่อประเทศไทยออกจากบัญชีเฝ้าระวังโรคดังกล่าว ควบคู่กับการผลักดันการเปิดตลาดโคกับหน่วยงาน GACC

๒.๒.๒ ซาอุดีอาระเบีย

(๑) ซาอุดีอาระเบียเป็นตลาดส่งออกสินค้าเกษตรอันดับ ๕ และเป็นตลาดส่งออกสินค้าอุตสาหกรรมเกษตรอันดับ ๒ ของประเทศไทยในภูมิภาคตะวันออกกลาง โดยยังมีโอกาสที่จะเติบโตได้อีกมากเพื่อรองรับความต้องการบริโภคของชาวซาอุดีอาระเบียที่มีกำลังซื้อสูง และรองรับกับเป้าหมายวิสัยทัศน์ Saudi Vision 2030 ที่ต้องการเพิ่มจำนวนนักท่องเที่ยวและผู้แสวงบุญให้เดินทางไปยังซาอุดีอาระเบียมากกว่า ๑๐๐ ล้านคนต่อปี ซึ่งการผลักดันการส่งออกโคไปยังซาอุดีอาระเบียจะมีส่วนสนับสนุนความมั่นคงทางอาหารและส่งเสริมความสัมพันธ์ทวิภาคี

(๒) อย่างไรก็ตาม การผลักดันการส่งออกโคยังมีความท้าทายที่หน่วยงานที่เกี่ยวข้องอาจพิจารณาเพิ่มเติมเพื่อปรับแนวทางการผลักดันการส่งออก ดังนี้

โคมีชีวิต กล่าวคือ (๑) ซาอุดีอาระเบียมีการนำเข้าโคมีชีวิตจากประเทศในภูมิภาคแอฟริกา โดยเฉพาะซูดาน เนื่องจากประหยัดต้นทุนและระยะทางการขนส่ง (๒) การนำเข้าโคมีชีวิตมีสัดส่วนที่น้อยกว่าแพะและแกะอย่างมีนัยสำคัญ โดยมีความต้องการนำเข้าแกะ ๑๗ ล้านตัวต่อปี นำเข้าแพะ ๗ ล้านตัวต่อปี และนำเข้าโค ๘ แสนตัวต่อปี ขณะที่เกษตรกรไทยมีศักยภาพในการผลิตโคมากกว่าแพะและแกะ (๓) ประเทศไทยยังไม่มีโครงสร้างพื้นฐานเพื่อรองรับการส่งออก อาทิ สถานที่กักกันโรคขนาดใหญ่ และ (๔) การส่งออกโคมีชีวิตไปยังซาอุดีอาระเบีย ผู้ประกอบการต้องรวบรวมจำนวนปศุสัตว์ให้มีจำนวนมากเพียงพอประมาณ ๘,๐๐๐ - ๑๐,๐๐๐ ตัวต่อครั้ง เพื่อความคุ้มค่าต่อต้นทุนการขนส่ง

เนื้อโค กล่าวคือ (๑) ซาอุดีอาระเบียมีการจัดตั้งรัฐวิสาหกิจ Saudi Agricultural and Livestock Investment Company (SALIC) เพื่อลงทุนในบริษัทผลิตสินค้าเกษตรและปศุสัตว์ชั้นนำทั่วโลก เพื่อการส่งออกสินค้ากลับสู่ประเทศ จึงสร้างความท้าทายแก่ประเทศไทยในด้านการแข่งขันกับสินค้าเนื้อโคที่มาจาก

การลงทุนของหน่วยงาน SALIC (๒) สินค้าสุสัตว์ที่ส่งออกจะต้องผ่านการรับรองด้านมาตรฐานฮาลาล ซึ่งปัจจุบัน คณะกรรมการกลางอิสลามแห่งประเทศไทยได้รับการขึ้นทะเบียนจากสำนักงานอาหารและยาแห่งซาอุดีอาระเบีย (Saudi Food and Drug Authority: SFDA) เฉพาะสินค้าสัตว์ปีก โดยยังไม่รวมถึงเนื้อโค และ (๓) ประเทศไทย ยังคงประสบปัญหาความไม่ชัดเจนเกี่ยวกับขั้นตอนการขึ้นทะเบียนโรงงานกับหน่วยงาน SFDA ซึ่งทำให้เกิด ความล่าช้าในการผลักดันการส่งออก

๒.๒.๓ มาเลเซีย และอินโดนีเซีย

(๑) มาเลเซียเป็นตลาดส่งออกโคมีชีวิตอันดับ ๒ ของประเทศไทย อย่างไรก็ตาม การส่งออกมีปริมาณลดลงโดยส่วนหนึ่งเป็นผลจากการตรวจพบสารเร่งเนื้อแดงในการเลี้ยงโคเนื้อ และการตรวจพบ โรคปากและเท้าเปื่อย ซึ่งกระทรวงเกษตรและสหกรณ์อาจพิจารณาประชาสัมพันธ์ข้อมูลเกี่ยวกับสถานการณ์ล่าสุด และการดำเนินการของฝ่ายไทยในการแก้ไขปัญหาคุณภาพและปัญหาโรคในโคมีชีวิต เพื่อเสริมสร้างความเชื่อมั่น ของผู้นำเข้าและหน่วยงานของมาเลเซีย

(๒) กระทรวงเกษตรของอินโดนีเซียได้กำหนดให้การนำเข้าโคมีชีวิตจะต้อง ดำเนินการตามกฎระเบียบที่กระทรวงฯ กำหนด โดยเฉพาะในด้านสุขอนามัย ซึ่งกำหนดให้สินค้าต้องปราศจากโรค จากประเทศแหล่งกำเนิด อาทิ โรคปากและเท้าเปื่อย ดังนั้น การพบโรคดังกล่าวในประเทศไทย แม้ไม่มีการระบาด จึงยังเป็นอุปสรรคต่อการส่งออกโคมีชีวิตไปยังอินโดนีเซีย

(๓) หากกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเห็นว่า โคมีชีวิตจากประเทศไทยปราศจากโรคและเป็นไปตามเงื่อนไขที่อินโดนีเซียกำหนด ก็สามารถแจ้งยืนยัน โดยฝ่ายอินโดนีเซียจะจัดส่งแบบสอบถามสำหรับการขอขึ้นทะเบียนสถานประกอบการเพื่อส่งออกโคมีชีวิต จากประเทศไทยไปยังอินโดนีเซียต่อไป ซึ่งกระทรวงเกษตรและสหกรณ์อาจพิจารณาหารือกับฝ่ายอินโดนีเซีย เพื่อรับทราบข้อมูลด้านเทคนิคและประชาสัมพันธ์กฎระเบียบของอินโดนีเซียให้เกษตรกรผู้เลี้ยงโคทราบ

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายมาริช เสงี่ยมพงษ์)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ

กรมเศรษฐกิจระหว่างประเทศ

กองสนเทศเศรษฐกิจ

โทรศัพท์ ๐ ๒๒๐๓ ๕๐๐๐ ต่อ ๑๔๑๒๑ (ณัฐพล ๐๘๙ ๒๓๑ ๓๗๖๐)

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ natthaphol.s@mfa.go.th